

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER -VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 06 december 2001,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als monument:

WOONHUIS + WATERPUT VAN DE HOEVE SPOOREN, gelegen te

Lommel (Lommel), Loberg 33;

bekend ten kadaster:

Lommel, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 54WDEEL.

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als dorpsgezicht:

DWARSSCHUUR EN ERF VAN DE HOEVE SPOOREN, gelegen te

Lommel (Lommel), Loberg 33;

bekend ten kadaster:

Lommel, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 54V, 54WDEEL, 55E.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Historische waarde van het monument:

De zogenaamde Hoeve de Loberg, in de volksmond ook wel eens Hoeve Spooren genaamd, zou het oudste huis van Lutlommel zijn. Reeds vanaf de 17de eeuw schijnt de hoeve eigendom te zijn geweest van de familie Fransen, maar Wouter Fransen, geboren in 1740, is de eerste telg die zeker met de hoeve in verband kan worden gebracht. Via zijn dochter Anna-Margriet kwam het goed in handen van teut Johannes Luisterborgh, die er in de Franse Keizertijd een schrijnwerkeratelier uitbaatte. De agrarische activiteiten schijnen echter nooit te zijn gestaakt. Een zoon van Luisterborgh wordt aanvankelijk zelfs als landbouwer geciteerd, maar later ging ook hij in de teutenhandel. In 1837 werd de hoeve dan ook gedeeltelijk verpacht, terwijl de eigenaars enkele kamers voor zichzelf behielden. Na het overlijden van de oude Luisterborg in 1842 werd het geheel verkocht aan molenaar Peter-Jan Peters, die het aan zijn dochter naliet. In 1922 zou Christiaan Spooren door aankoop eigenaar worden van het goed. De hoeve behield een grotendeels 19de eeuws voorkomen, her en der met referenties naar een oude vakwerkstructuur. Het is onduidelijk in welke mate het huidige gebouw nog in verband kan worden gebracht met de bouwfase van 1753, waarop de jaartalankers op de voorgevel refereren.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument:

Bakstenen hoeve, parallel met de straat, acht traveeën en één bouwlaag onder een steil leien wolfsdak op daklijstbalkjes. Van de voormalige nutsvoorzieningen bleef enkel een achterliggende waterput bewaard. Voorgevel met gecementeerde plint, centrale korbogige ingang deur in gewitte cementlijst met kruisvormige bekroning, beluikte rechthoekige vensters met hardstenen, gecementeerde lekdrempels, eenvoudige stalvensters, smeedijzeren jaartalankers met datering AO1754, krulankers aan weerszijden van de toegangsdeur. Rechterzijgevel met sporen van vlechtingen, korbogige zijdeur, rechts grenzend aan een getralied, houten kozijn en een ruitjesvenster, die respectievelijk de achterliggende tongewelfde kelder en bovenliggende opkamer markeren ; tweede bouwlaag met houten kozijntjes. Lage achtergevel, het resultaat van een achterwaartse uitbreiding waartoe ook het dak verder werd doorgetrokken ; een enkel getralied houten vensterkozijn bleef bewaard. Sobere linkerzijgevel met ingemetselde dwarsbalk, oude staldeur, oorspronkelijk korbogige schuifpoort en zolderluik met origineel kozijn. Interne verdeling in woonhuis (de vijf rechtse traveeën) en stal (de drie linkse traveeën). Woonhuis met klassieke indeling op basis van centrale schoorsteenwand, waarrond de voornaamste ruimten zijn gegroepeerd. De interieurafwerking is sober ; markant zijn wel het bewaarde fragment van de originele schoorsteenbalk en de Oud-Hollandse kap. De ruimte rechtsvoor is sober neoklassiek afgewerkt, met een eenvoudige houten sierschouw, geflankeerd door rondbogig uitgewerkte doorgangen. De rijkere afwerking alhier is een spoor van de vroegere opsplitsing en gedeeltelijke verpachting van het pand, die ook uit de doorstroming blijkt. Het verpachte deel grensde onmiddellijk aan de stal. Deze is een typische halle met uitdieping, centraal doorsneden door een mestgoot en wederzijds geflankeerd door platformen en voedertrogen.

Historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde van het dorpsgezicht:

Rondom de hoeve bleef een sober ruraal kader bewaard, dat integraal deel uitmaakt van de hoeve, mede doordat een gedeelte van het terrein het voormalige erf omvat, waarrond verschillende dienstgebouwen waren opgetrokken, waaronder de recentelijk ingestorte

dwarsschuur. Het geheel was representatief voor de bouwevolutie van een grotere Kempense hoeve. Na de uitbreiding van de stallingen in het hoevegebouw ontstond de nood aan een grotere opslagplaats, die los naast het woonstalhuis werd opgetrokken.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 23-05-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN